

**Uchwała Nr XXXII/164/2009
Rady Gminy Bojszowy**

z dnia 28 grudnia 2009r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na rok 2010.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm) oraz art. 4¹ ust. ust.2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r. Nr 70 poz.173 z późn. zm.) na wniosek Wójta Gminy

Rada Gminy Bojszowy

uchwała:

§ 1

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bojszowy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i dotyczy roku 2010.

Załącznik do
uchwały Nr XXXII/164/2009
Rady Gminy Bojszowy
z dnia 28.12.2009 r.

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI

I

ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

ALKOHOLOWYCH

NA ROK 2010

Spis treści

Rozdział I

Podstawa prawna do działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział II

Diagnoza sytuacji alkoholowej Gminy.

Rozdział III

Źródła i zasady finansowania.

Rozdział IV

Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział Gminnego

Zadania własne gminy realizowane w ramach gminnego programu.

Rozdział VI

Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu

Rozdział VII

Punkt Interwencji Kryzysowej.

Rozdział VIII

Zasady wynagradzania członków gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział IX

Monitoring programu.

Rozdział I

Podstawa prawna do działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U z 2007r; Nr 70, poz.473 z późn.zm);
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2007 Nr 223 poz.1655 z późn,zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. Nr 175, poz.1362)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia z 1994r. (Dz.U. z 1994r., Nr 111 poz.535 z późn.zm.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia 1999 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, zasad funkcjonowania i rodzajów zakładów lecznictwa odwykowego oraz udziału innych zakładów opieki zdrowotnej w sprawowaniu opieki nad osobami uzależnionymi od alkoholu (Dz. U. z 2000 r. Nr 3 poz. 44 z póź.zm.);
- Uchwały Rady Gminy Bojszowy dotyczące problematyki alkoholowej Uchwała XXXII/165/2001 Rady Gminy Bojszowy z 26.10.2001 w sprawie liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży dla obszaru administracyjnego Gminy Bojszowy oraz uchwalany corocznie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział II

Diagnoza sytuacji alkoholowej Gminy

Uzależnienie od alkoholu stało się jednym z głównych problemów społecznych dzisiejszych czasów. Alkohol od wielu lat jest środkiem ogólnie dostępnym. W ostatnich latach jego dostępność jeszcze bardziej wzrosła. Kupujemy go w sklepach, w dużych marketach, na stacjach benzynowych, w pubach i restauracjach. Mimo przepisów prawnych regulujących dostępność alkoholu, jego spożycie nie maleje. Chociaż zgodnie z obowiązującym prawem młodzież nieletnia nie może samodzielnie kupić alkoholu, rośnie liczba młodych ludzi uzależnionych od alkoholu. Szacuje się, że na całym świecie alkohol jest odpowiedzialny za 3,5% szkód takich jak choroby i kalectwo. W krajach o utrwalonej gospodarce rynkowej szkody w postaci chorób i uszkodzeń ciała przypisywane konsumpcji alkoholu szacuje się na 10,3%. Spożycie alkoholu w regionie europejskim jest wyższe niż w jakimkolwiek innym regionie, w którym działa Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), a zagrożenie zdrowia publicznego jest odpowiednio większe.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, którą można zdiagnozować na podstawie występowania określonych objawów. Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem diagnostycznym, międzynarodową Klasyfikacją Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów – Edycja alkoholików (ICD X), uzależnienie od alkoholu definiowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Do objawów uzależnienia należą:

- silne pragnienie albo poczucie przymusu spożywania alkoholu („głód alkoholowy”);
- upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem alkoholu (trudności w unikaniu rozpoczęcia picia, w kontrolowaniu ilości wypijanego alkoholu, trudności w piciu do wcześniej założonego poziomu i w zakończeniu picia);
- zmieniona tolerancja alkoholu – ta sama dawka alkoholu nie przynosi oczekiwanego efektu, pojawia się stopniowa konieczność zwiększania ich liczby. Przy zmniejszonej tolerancji ta sama dawka alkoholu powoduje szybszy stan upojenia alkoholowego;
- występowanie objawów abstynencji w sytuacji obniżenia poziomu alkoholu we krwi – drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, niepokój, przyspieszone bicie serca, biegunka, mdłości, rozszerzenie źrenic, drażliwość, bezsenność – i leczenie objawów abstynencyjnych przy użyciu niewielkich dawek alkoholu lub uspokajających i nasennych. W zespole abstynencyjnym mogą się również pojawić powikłania napady drgawkowe, majaczenie alkoholowe;
- postępujące zaniechanie alkoholików z powodu picia alkoholu alternatywnych źródeł zainteresowań, przyjemności, zwiększona ilość czasu poświęcona na zdobywanie i picie alkoholu odwracanie następstw picia;
- uporczywe kontynuowanie picia alkoholu mimo świadomości szkód.

Uzależnienie można zdiagnozować, kiedy przez pewien czas w ciągu ostatniego roku (picia) występują łącznie, co najmniej trzy z wyżej wymienionych objawów.

Odsetek alkoholików w prawie wszystkich społeczeństwach jest stały (w Polsce to ok. 700 tys. osób), a sieć pomocy w miarę dobrze zorganizowano. Rośnie jednak odsetek osób pijących ryzykownie. Jest ich 3 razy więcej niż alkoholików. Ryzykowne picie oznacza wzrost wypadków drogowych oraz przy pracy, niechcianych cięż i przestępstw. Osoby pijące w nadmiarze dłużej chorują i trudniej się leczą. Ocenia się, że pochłaniają oni 20-25% kosztów całego systemu zdrowia. Trzeba się przygotować na wzrost tych wydatków, ponieważ wzrośnie odsetek pijącej młodzieży (w Polsce nie pije tylko 10% nastolatków). Rośnie liczba pacjentów, którzy cierpią na uzależnienie nie tylko od alkoholu czy narkotyków. Spożycie alkoholu w litrach na jednego mieszkańca (według GUS):

Lata	Spożycie w litrach na jednego mieszkańca				
	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
1992	3,5	7,6	0,91	38,6	2,12
1993	3,8	7,5	0,90	33,0	1,82
1994	3,8	6,9	0,83	36,4	2,00
1995	3,5	6,8	0,82	39,0	2,15
1996	2,9	10,3	1,24	42,8	2,35

1997	2,8	12,8	1,54	49,8	2,74
1998	2,4	13,7	1,64	54,1	2,98
1999	2,1	13,6	1,63	60,1	3,31
2000	2,0	12,0	1,44	66,9	3,68
2001	1,7	10,6	1,27	66,5	3,66
2002	1,7	11,2	1,34	70,7	3,89
2003	2,4	11,3	1,36	74,8	4,10
2004	2,5	10,6	1,27	82,0	4,51
2005	2,5	8,6	1,03	80,7	4,44
2006	2,7	9,1	1,09	90,8	5,0
2007	3	8,9	1,07	93,4	5,14

Wino i miody pitne zawierają 12% alkoholu; piwo zawiera 5.5% alkoholu .

Średnio na 1 mieszkańca w litrach 100% alkoholu:

1995 - 6,47 litra
1996 - 6,49 litra
1997 - 7,08 litra
1998 - 7,02 litra
1999 - 7,04 litra
2000 - 7,12 litra
2001 - 6,63 litra
2002 - 6,93 litra
2003 - 7,86 litra
2004 - 8,28 litra
2005 - 7,97 litra
2006 - 8,79 litra
2007 – 9,21 litra

Struktura spożycia napojów alkoholowych w procentach w przeliczeniu na 100% alkohol w latach 2000-2007:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Wyroby spirytusowe	28,30%	25,80%	24,50%	30,50%	30,20%	31,40%	30,70%	32,6%
Wino i miody pitne	20,20%	19,20%	19,40%	17,30%	15,30%	12,90%	12,40%	11,6%
Piwo	51,50%	55%	56,10%	52,20%	54,50%	55,70%	56,90%	55,8%

Produkcja wybranych napojów alkoholowych w latach 2003 – 2007(w tys. hl.)

	2003	2004	2005	2006	2007
Wódka czysta	796	869	790	833	928
Piwo	28.622	31.851	31.394	34.084	36.894
Wina gronowe	248	200	205	166	88

Dostawy wyrobów alkoholowych na zaopatrzenie kraju 2002–2007

W tysiącach hl.

Lata	miesiące	Wódki, likiery i inne napoje alkoholowe*	Wina i miody pitne	Piwo
2002	I – XII	659	3012	26759
2003	I – XII	922	4351	28583
2004	I – XII	984	4052	31325
2005	I - XII	951	3295	30855
2006	I-XII	1024	3491	34682

*w przeliczeniu na 100% alkohol

Uzależnieniami stają się jedzenie, Internet, praca, seks i ćwiczenia fizyczne w nadmiarze.

Fachowcy zajmujący się terapią uzależnień zgodnie wskazują na profilaktykę. Profilaktyka musi uwzględniać 3 rodzaje działań:

- profilaktykę pierwszego stopnia, – czyli oddziaływanie na osoby, które jeszcze nigdy nie zażywały środków psychoaktywnych oraz na ich rodziny;
- profilaktykę drugiego stopnia – czyli interwencje w sytuacji, kiedy problem dopiero się zaczyna, bo ktoś zażywa niewielkie ilości, jak robią to nastolatki i młodzi dorośli;
- profilaktyka trzeciego stopnia – kiedy uzależnienie już się rozwinęło, czyli leczenie.

Aby skutecznie prowadzić właściwą profilaktykę na terenie gminy trzeba dokładnie zainwentaryzować zasoby gminne w tym zakresie. Nasza gmina posiada pewne działające od lat instytucje i organizacje zajmujące się problemami uzależnień. Ważne jest, aby istniała między nimi właściwa współpraca, spójny program, wymiana doświadczeń i informacji, aby środki przeznaczone w gminie na profilaktykę uzależnień były właściwie wykorzystane i rozdysponowane.

Do zasobów naszej gminy w tej dziedzinie możemy zaliczyć:

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Bojszowy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach
- Punkt Interwencji Kryzysowej
- Placówkę Wsparcia Dziennego – Świetlica Środowiskowa
- Klub Integracji Społecznej
- Szkoły
- Policję

- Przedszkole

Problemy, z jakimi spotykamy się w naszej gminie to:

- wzrastająca liczba osób uzależnionych od alkoholu
- obniżający się wiek inicjacji alkoholowej i narkotykowej
- dostępność alkoholu wśród młodzieży
- nagminne łamanie obowiązującego prawa (prowadzenie pojazdów mechanicznych pod wpływem alkoholu, picie w miejscach publicznych, sprzedaż alkoholu nieletnim)
- przemoc w rodzinach jako skutek nadużywania alkoholu.

Aby skutecznie rozwiązywać problemy związane z uzależnieniem musimy rozpocząć od wczesnej profilaktyki (tzw. profilaktyki 1-go i 2-go stopnia). Przez wiele lat na terenie naszej gminy prowadzono zajęcia z zakresu profilaktyki skierowanej do dzieci i młodzieży oraz środowisk zawodowych pedagogów, pracowników socjalnych, personelu medycznego. Należałoby wrócić do tych działań, bo hasło „lepiej zapobiegać niż leczyć” szczególnie sprawdza się w zakresie uzależnień. Dużą rolę mogą tutaj także odegrać lokalne media np. „RODNIA” docierające do dużej grupy mieszkańców naszej gminy.

Wczesna profilaktyka to również dbałość o rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży, organizacja czasu wolnego. Stawiając na profilaktykę nie możemy zapomnieć o leczeniu. Leczenie to przede wszystkim programy terapeutyczne skierowane do osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar przemocy, finansowanie grup wsparcia.

W pięciu miejscowościach Gminy liczących **6 918** (stan na 30.09.2009) mieszkańców sprzedaż napojów alkoholowych w tym piwa prowadzona jest w 28 punktach z czego 10 punktów sprzedaży alkoholu to punkty gastronomiczne a 18 to detaliczne, czyli na jeden punkt sprzedaży przypada 247 mieszkańców. Według informacji pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z problemem alkoholowym boryka się rocznie około 73 rodzin.

UZALEŻNIENIE od alkoholu

*Gminna Komisja ds
Przeciwdz. i Rozwiązyw
Problearów
Alkoholowych*

*Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej*

*Placówka
Wsparcia
Dziennego*

*Poradnie
Odwykowe*

Szkoły

Policja

Media

*Punkt Interwencji
Kryzysowej*

ZASOBY

**Wczesna
profilaktyka**

Edukacja

**Poszerzenie
oferty
terapeutycznej**

**Propagowanie
trzeźwego stylu
życia**

**Łagodzenie
skutków
uzależnień**

**Pomoc ofiarom
przemocy**

CELE

**Wczesna
profilaktyka**

**Poszerzenie
oferty
terapeutycznej**

**Propagowanie
trzeźwego stylu
życia**

**Łagodzenie
skutków
uzależnień**

**Pomoc ofiarom
przemocy**

ZADANIA

Rozdział III

Źródła i zasady finansowania.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych „**Art. 11¹. 1.** W celu **pozyskania dodatkowych środków** na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust.1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18.”.

Art. 18² „ dochody z opłat za wydawane zezwolenia.....wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych **i nie mogą być przeznaczane na inne cele**”. Środki finansowe nie wykorzystane w roku 2009 stanowią również źródło finansowania programu w roku 2010.

Planowane dochody, wpływające z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na rok 2010 – **96 000 zł.**

Rozdział IV

Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Wójt Gminy Bojszowy
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana uchwałą Nr 0151/4/2002 Wójta Gminy Bojszowy z dnia 28.11.2002r. działająca w oparciu o Regulamin stanowiący załącznik do w/w Zarządzenia.
3. Instytucje i inne podmioty realizujące zadania określone w programie na podstawie umów, zleceń itp.

Rozdział V

Zadania własne gminy realizowane w ramach gminnego programu.

Podstawowym zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest realizacja przez Gminę Bojszowy zadań w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które obejmują w szczególności:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez:
  - diagnozowanie problemu uzależnień na terenie gminy,
  - szkolenie personelu podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie stosowania metod wczesnego rozpoznania i interwencji ukierunkowanych na zagrożenia zdrowotne związane z używaniem alkoholu,
  - poprawę warunków do prowadzenia terapii indywidualnej i grupowej, modernizację programu terapeutycznego,
  - tworzenie możliwości zwiększenia dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
  - wspieranie szkolenia personelu placówek oświatowych i placówek pomocy społecznej,
  - wspieranie i finansowanie punktu informacyjnego dla osób z problemami alkoholowymi.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:
  - diagnozowanie zjawisk przemocy domowej,
  - działania motywujące do podejmowania leczenia odwykowego, zapobiegania wiktymizacji oraz pomocy sprawcom przestępstw,
  - szkolenie pracowników służb społecznych w zakresie rozpoznania i przeciwdziałania problemom alkoholowym a zwłaszcza przemocy w rodzinie,
  - przeciwdziałanie zjawisku przemocy rodzinie,
  - udzielanie porad prawnych,
  - udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej ofiarom przemocy oraz osobom współuzależnionym - organizowanie grup wsparcia,
  - inicjowanie i finansowanie działań zmierzających do podnoszenia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi,
  - prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego
  - współpraca z instytucjami, w zakresie kompetencji których leży interwencja i rozwiązywanie problemów osób uzależnionych i współuzależnionych, a także ofiar i sprawców przemocy,
  - organizowanie szkoleń, debat lub konferencji dotyczących problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie oraz zaburzeń rozwojowych i wychowawczych spowodowanych używaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:
  - zapobieganie powstawaniu i rozwiązywanie problemów alkoholowych w szczególności u dzieci i młodzieży,
  - realizacja środowiskowych programów profilaktycznych w oparciu o następujące założenia merytoryczne:
    - a. prowadzenie zajęć pozalekcyjnych o różnym charakterze (sportowych, kulturalnych, wyrównawczych) w połączeniu z oddziaływaniami o charakterze psychologiczno-pedagogicznym i edukacyjno-informacyjnym z zakresu profilaktyki i uzależnień,

- b. prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
  - c. objęcie działaniami o charakterze profilaktycznym przede wszystkim dzieci ze środowisk zaniedbanych wychowawczo i nawiązanie współpracy z rodzicami tych dzieci,
  - d. podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,
  - e. współpraca różnych instytucji i organizacji na rzecz pomocy dzieciom z rodzin uzależnionych od alkoholu,
- o wybór i realizacja programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem alkoholu,
  - o pomoc w zaopatrywaniu instytucji i placówek oświatowych w materiały edukacyjne dotyczące problematyki uzależnień oraz przemocy domowej,
  - o inicjowanie i prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży,
  - o inicjowanie i wspieranie młodzieżowych liderów trzeźwości (osób i grup),
  - o wspieranie i prowadzenie działań trzeźwościowych,
  - o organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych (sportowych, kulturalnych, artystycznych).
4. Ograniczenie dostępności alkoholu poprzez organizowanie szkoleń dla instytucji, organizacji i osób fizycznych z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:
- o podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych,
  - o podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących reklamę napojów alkoholowych, w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży,
  - o podejmowanie działań informacyjnych i profilaktycznych ukierunkowanych na kierowców pojazdów mechanicznych.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:
- o dotowanie zadań wynikających z Programu,
  - o zlecenie wykonania zadań objętych Programem,
  - o organizowanie i współfinansowanie szkoleń, debat i konferencji w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień, dla przedstawicieli różnych grup zawodowych i sprzedawców napojów alkoholowych,
  - o pomoc w zaopatrywaniu różnych instytucji i organizacji w materiały edukacyjne dotyczące rozwiązywania problemów uzależnień,
  - o finansowanie szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób realizujących Program.

Rozdział VI

Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu

Prowadzona będzie w oparciu o zasoby lokalne tj. instytucje, organizacje i grupy środowiskowe zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych:

1. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która:
  - koordynuje realizację Programu,
  - organizuje badania i sondaże pozwalające stwierdzić aktualny stan problemu uzależnień w Gminie, zasobów i efektów podejmowanych działań,
  - prowadzi kampanie medialne i dba o stałą informację dotyczącą profilaktyki i zapobiegania skutkom uzależnień,
  - pełni funkcję doradczą i opiniującą przy konstruowaniu i realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
  - rozpatruje wnioski o dotację dla podmiotów realizujących wyżej wymieniony Program,
  - opiniuje akty prawne dotyczące problematyki alkoholowej w Gminie,
  - opiniuje podejmowanie decyzji o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w sprawie liczby punktów sprzedaży oraz zasad ich usytuowania,
  - podejmuje działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, w tym zleca sprawy biegłemu orzekającemu w przedmiocie uzależnień,
  - podejmuje współpracę ze służbami społecznymi w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy,
  - prowadzi kontrolę w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej:
  - zajmuje się rozeznawaniem i analizą zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia zaspokajające potrzeby osób i rodzin narażonych na działania środków odurzających,
  - prowadzi postępowanie w sprawach przyznania pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz osobom po przemocy,
  - prowadzi działania w zakresie zapobiegania procesowi marginalizacji,
  - prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną, poradnictwo oraz organizuje szkolenia, narady i konferencje w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
  - poprzez Placówkę Wsparcia Dziennego prowadzi działalność informacyjną, edukacyjną dla dzieci i młodzieży,
  - podejmuje interwencje w sytuacjach kryzysowych,
  - udziela wsparcia osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, a zwłaszcza osobom po przemocy,
  - prowadzi obsługę Punktu Interwencji Kryzysowej,
  - poprzez Klub Integracji Społecznej prowadzi reintegrację społeczną i zawodową,
  - poprzez zespół interdyscyplinarny rozwiązywanie problemów dzieci, udzielanie wsparcia

3. Placówki oświatowe tj.:
  - przedszkola, szkoły - prowadzą działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży zgodnie z obowiązującymi przepisami – pedagog szkolny
  - podejmują działania zmierzające do poprawy stanu świadomości rodziców w zakresie zapobiegania i radzenia sobie z problemami uzależnień wśród dzieci i młodzieży - wychowawcy
  - współuczestniczą w realizacji zadań określonych w Programie.

4. Policja - pełni funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach określonych przepisami, kontroluje prawidłowość funkcjonowania placówek detalicznych i gastronomicznych prowadzących sprzedaż alkoholu oraz egzekwuje zakaz sprzedaży alkoholu w miejscach określonych przepisami.
5. Organizacje pozarządowe i grupy środowiskowe:
  - inne instytucje, organizacje oraz osoby fizyczne działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz osób wykluczonych społecznie.
6. Urząd Gminy:
  - opracowuje preliminarz wydatków i prowadzi obsługę dochodów gminy z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
  - prowadzi i finansuje zaopatrzenie różnych instytucji i organizacji w materiały edukacyjne dotyczące rozwiązywania problemu uzależnień,
  - prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
  - współorganizuje imprezy profilaktyczne, szkolenia i konferencje,
  - podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
  - występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Rozdział VII

Punkt Interwencji Kryzysowej

I. Założenia ogólne.

1. Punkt spełnia zadania interwencyjno-wspierające w sprawach osób i rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.
2. Działanie punktu ma na celu ograniczanie i zmniejszanie rozmiarów degradacji psychologicznej i społecznej osób i rodzin z problemem uzależnień.
3. Zwiększenie dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych.

II. Zadania punktu.

1. Udzielanie informacji o leczeniu osób uzależnionych.
2. Motywowanie zarówno do podjęcia leczenia osób uzależnionych jak i terapii osób współuzależnionych, kierowanie do leczenia specjalistycznego.
3. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nie uzależnionych do zmiany szkodliwego wzorca picia.
4. Udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego.
5. Udzielanie informacji o pomocy terapeutycznej i socjoterapeutycznej dla członków rodzin osób uzależnionych.
6. Udzielanie informacji o sposobach i możliwościach postępowania prawno-administracyjnego wobec osób powodujących problemy społeczne na wskutek uzależnień.
7. Wstępne motywowanie do terapii osób i rodzin z problemem alkoholowym.
8. Udzielanie informacji o grupach samopomocowych, stowarzyszeniach i ośrodkach zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych
9. Działania informacyjne o uzależnieniach w środowisku lokalnym.
10. Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.

III. Warunki organizacyjne.

1. Punkt dostępny jest raz w tygodniu. Pełnione są dyżury zatrudnionych tam specjalistów.
2. Punkt posiada telefon czynny w czasie pracy.
3. Praca punktu dokumentowana jest pisemnie.
4. Osoby zatrudnione w punkcie zobowiązane są do złożenia sprawozdania rocznego.
5. Pracownicy punktu zobowiązani są do współpracy z gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych oraz do poszerzania swojej wiedzy na temat rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Osoby obsługujące punkt zatrudnione są na umowę zlecenie. Umowa określa wynagrodzenie i obowiązki zatrudnionych osób.
7. Punkt Interwencji Kryzysowej działa w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojszowach.

Rozdział VIII

Zasady wynagradzania członków gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pracowników socjalnych przeprowadzających wywiady środowiskowe.

1. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach dla przewodniczącego komisji wynosi 170,00 zł za posiedzenie.
2. Wynagrodzenie dla członków komisji, za pracę na posiedzeniach Komisji wynosi 150 zł za posiedzenie.
3. Wynagrodzenie dla członków Komisji, o których mowa w pkt. 1,2 wypłacane będzie w oparciu o listę obecności podpisaną przez Przewodniczącego Komisji i zatwierdzoną przez Wójta Gminy Bojszowy. Wynagrodzenie płatne jest na zasadach umowy cywilno – prawnej.

Rozdział IX

Monitoring programu

Monitoring lokalny programu prowadzony będzie poprzez zastosowanie różnych metod badawczych. Każda z nich służyć będzie do pozyskiwania i analizy danych z różnych obszarów.

W monitoringu programu zastosowane zostaną zarówno metody ilościowe jak i jakościowe. Do metod ilościowych zaliczamy:

- Przegląd i analizę danych statystycznych,
- Oszacowanie liczby osób pijących problemowo.

Do metod jakościowych zaliczamy:

- Indywidualne wywiady pogłębione,
- Obserwacje.

Monitorowanie programu zmierza do uchwycenia następujących podstawowych wskaźników:

- Zgłaszalność do leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego z powodu problemów alkoholowych,
- Policyjne interwencje domowe związane z alkoholem,
- Wypadki drogowe związane z alkoholem,
- Wykroczenia i przestępczość związane z alkoholem, w tym naruszenie przepisów o ruchu drogowym,
- Zasoby i działania w zakresie profilaktyki.